MINISTERSTWO
INFORMACJI I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 27 MAJA 1943 r.

/P o r a n n y/

I.

Dotyczące Polski.

RZYM, po włosku, 25.V. godz.07.15.
Niedawno w Sofji odbyła się demonstracja Żydów, protestujących przeciwko zarządzeniom antysemickim rządu bułgarskiego. Rząd zamierza wobec tego wysłać z Sofji w przeciągu trzech dni 25.000 Żydów. Żydzi, którzy nie opuszczą Sofji w tym terminie, wysłani będą do Polski, na zasadzie układu między rządem bułgarskim i rządem niemieckim.

MOSKWA, po rosyjsku, 25.V. godz.06.00.
Nadawano dokładną treść przemówienia Ripki w Londynie, bez komentarzy.

Po angielsku, 25.V. godz.14.40.
/Przemówienie Mikołaja Pawłowa o sprawach polsko-czeskich/: kilka tygodni temu rozmawiałem z oficerem wojsk czesko-słowackich w Związku Sowieckim. Otrzymał on order od rządu sowieckiego za zasługi na polu walki. Rozmowa z nim pomogła mi zrozumieć, dlaczego Czechosłowacy są tak znienawidzeni przez Niemców. Hitlerowskie radio w Pradze napada na Benesza za jego przemówienie, to samo czyni radio włoskie. Przyłączają się do tego chóru niektórzy polscy dziennikarze i politycy. Nie podoba im się, że czechosłowacka rada państwowa przypomniała światu imperialistyczne zamiary proniemieckiego rządu Becka, w sprawie Cieszyna i jego okolic. Obecny rząd polski bynajmniej się nie wyrzekł tych żądań, lecz naodwrót czyni wszystko, by je podkreślić. Podobnie jak dynastja Burbonów we Francji, rząd polski niczego się nie nauczył, lecz w przeciwieństwie do dynastji Burbonów wiele rzeczy chciałby zapomnieć.

ALLOUIS, po niemiecku, 25.V. godz.14.00.
Jak donoszą z Poznania, niemiecki Front Pracy dał 32 fabrykom w Poznaniu 55 odznak za wzorowe zdrowie ich pracowników i za doskonale zorganizowane chóry.

CALAIS, po niemiecku, 25.V. godz.20.01.
Odbudowa przemysłu tekstylnego w Litzmannstadt postępuje tak szybko, że obecnie duży procent niemieckiego przemysłu tekstylnego znajduje się w tym mieście. W niedługim czasie powstaną tam również fabryki maszyn i narzędzi rolniczych.

WROCŁAW, po angielsku, 25.V. godz.14.30.
Podano wiadomość o przejęciu obrony interesów Polski w Rosji przez rząd australijski, dodając, że najwidoczniej Anglia i St.Zjednoczone nie chcą mieć nic wspólnego z Polską.

RENNES, po francusku, 25.V. godz.15.45.
Jak donoszą z Bratysławy, między rządem słowackim i przedstawicielami Gen.Gub. zawarty został układ w sprawie wymiany bydła i wielu produktów.

BRUKSELA, po flamandzku, 25.V. godz.09.15.
Według wiadomości z Szanghaju, Stalin powołał przymusowo do wojska znajdujących się na Syberji, Polaków obojga płci w wieku od lat 16-tu do 25-ciu. Mężczyźni i kobiety polskie mają służyć w armii polskiej, która powstaje obecnie na Syberji.

BUDAPESZT, po węgiersku, 25.V. godz.07.00.
Jak donoszą z Sofji rząd bułgarski postanowił wyewakuować z Sofji wszystkich Żydów. W Bułgarji znajduje się ok.45.000 Żydów z czego 25.000 mieszka w Sofji. Ok.14.000 Żydów z Macedonji i Tracji wysłano do Polski już dawniej. Żydzi z Sofji nie będą zapewne wysłani do Polski lecz umieszczeni w obozach w głębi kraju. Ok.3.000 Żydów żonatych z aryjkami pozostanie w Sofji.

DEBUNA, /Stacja Osi/ po angielsku, 25.V. godz.02.30.
Angielskie stacje radiowe nadaje programy we wszystkich językach do narodów europejskich, ale nie nadaje po polsku, ponieważ Polacy nienawidzą Anglików tak samo jak Rosjan i Niemców.

RAKOWICA, po kroacku, 25.V. godz.00.01.
Dr.Edo Miloslawic, profesor medycyny na uniwestytecie w Zagrzebiu, a poprzednio profesor uniwersytetu w Milwaukee, oświadczył, że jak wykazuje sekcja zwłok, oficerów w lasku katyńskim zamordowano conajmniej trzy lata temu.

BERLIN, NPD, po niemiecku, 26.V. godz.15.20.
Przed kilku dniami rozeszła się pogłoska, że Paragwaj ma objąć obronę Polaków w Rosji. Dowcipnisie mówili, że wygląda to tak, jakby mysz miała bronić barana w klatce lwa. Polski rząd emigracyjny oświadczył, że pogłoska jest zmyślona. Dzisiaj Reuter podaje wiadomość, że nie mysz, lecz kangur bronić będzie polskiego barana w bolszewickiej klatce. Rząd australijski przejął obronę interesów polskich w Związku Sowieckim.
Aby zrozumieć komizm tego faktu, trzeba wiedzieć, że poseł australijski przebywa w Związku Sowieckim dopiero od 6-ciu miesięcy. Nieszczęśliwy ten człowiek nie mówi ani po rosyjsku, ani po francusku, lecz tylko z australijska po angielsku. Nielicznym Rosjanom, którzy władają angielskim, trudno go jest rozumieć. Pozatem 95 % Anglików plącze zwykle Australję z Austrją. Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że poseł australijski w Moskwie nie ma pojęcia gdzie była dawniej Polska i kto ją zamieszkiwał, bowiem Australijczycy plączą zwykle Polskę z Biegunem Północnym /od słowa Pol e/.
Jednak krok rządu australijskiego wykazuje, że sojusznicy Sikorskiego, W.Brytania i St.Zjednoczone, odmówiły przejęcia obrony emigrantów polskich w Rosji Sowieckiej. Oznacza to, że Anglo-Sasi nie popierają dążeń emigracyjnego rządu polskiego. Jeśli Sikorski w przyszłości będzie chciał wiedzieć coś o swoich zwolennikach w Związku Sowieckim, będzie się musiał zwrócić do miasta Canberra. Innymi słowy, emigracja polska, 10.000 trupów z lasku katyńskiego, 1 1/2 miliona Polaków w Związku Sowieckim, poselstwo polskie w Moskwie, P.C.K. w Związku Sowieckim, - wszystko to wrzucono do worka kangura.

Niotrudno odgadnąć, dlaczogo obronę intorosów polskich wziął na siebio rząd australijski. Jost to najwidoczniej pierwszy krok ku wysłaniu omigracji polskiej z W.Brytanii do Australji, która potrzobuje ludzi : żołnierzy, by walczyli z Japonią, a w czasio pokoju chłopów. Obecnio stają się jasne nieco mętne oświadczenia Churchilla w sprawach polskich. Churchill mówił, żo Polska powstanie "gdzieś i kiedyś". W Australji są trzy wielkie pustynie, jedna z nich nazywa się Victoria. Gdy Churchill przyjmuje Polaków, pokazuje im zwykle na pożegnanie znak "V", utworzony przoz dwa palce prawej ręki. Ma to widocznie oznaczać pustynię Victorią w Australji.

Jak donoszą z Istambułu, gazota Aksam ogłosiła artykuł posła Sadaka, który stwierdza, żo Czesi, przy pomocy ajencji sowieckiej TASS, oskarżają Polaków o chęć odobrania im Cieszyna. Dowodzi to, żo niektóre kraje kłócą się już teraz, przed końcem wojny, pokazując, żo o jedności w obozie sojuszników nie może być mowy. Małe państwa szukają poparcia dużych państw : Polacy zamierzają się oprzeć na St.Zjednoczonych, zaś Czesi nastrojeni bardziej realistycznie, na Związku Sowieckim.

Konferencja prasowa w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Dr.Schmidt wspomniał przy końcu konferencji o biegu przez rózgi jaki musiał zrobić najukochańszy sojusznik Anglji - Polska w związku z poszukiwaniem zastępstwa interesów w Sowietach. Anglja i Stany Zjednoczone nie wyraziły gotowości objęcia zastępstwa polskich interesów. Rolę tą zaproponowano najpierw Paraguajowi i w końcu przejęła ją Australja. Dr.Schmidt podkreślił, że fakt ten ma specjalne znaczenie jeśli się zważy na niejasne wypowiedzi Churchilla w jego ostatniej mowie, kiedy wspomniał o "przywróceniu do życia"Polski. Być może, że Churchill miał na myśli przywrócenie Polski na wielkich przestrzeniach Australji. Kończąc dr.Schmidt stwierdził, że ten bieg Polski przez rózgi jest wymownym znakiem lekceważenia polskiego sprzymierzeńca przez aljantów anglosaskich i rzuca jaskrawe światło na obawy Anglji i Stanów Zjednoczonych do występowania w Moskwie w charakterze przedstawiciela interesów polskich. Jest to jeden znak więcej dla stwierdzenia kapitulacji anglosaskich aljantów przed Moskwą.

WROCŁAW po angielsku, 24.5.godz.23.30.

Rada Czechosłowacka w Londynie powzięła uchwałę, która ma wyraźnie na celu ostrą krytykę Sikorskiego i jego grupy Polaków. W Chicago Benesz wygłosił mowę podkreślając swe przywiązanie do Sowietów i stwierdzając jasno, że uważa roszczenia bolszewickie do terytorjów Europy Wachodniej za godne poparcia. Jasnem jest, że Churchill i Roosevelt przyjęli usługi tego notorycznego intryganta by uprzedzić wszelkie przypomnienia licznych gwarancji danych przez rząd brytyjski polskim emigrantom. Już przed 1939 Benesz knuł przekształcenie swego kraju na bazę dla działań sowieckich przeciw Europie. Nic więc w tym dziwnego, że obecnie podejmuje się dobrze płatnych usług dla Bolszewików na żądanie swych żydowsko-kapitalistycznych opiekunów.

NBBS (Oś) po angielsku, 25.5.godz.20.30.

Stalin jasno dał wyraz temu, że Rosjanie nie zadowolą się wygnaniem Niemców z ziemi rosyjskiej lecz dążyć będą do odgrywania panującej roli w Europie w nagrodę za swe ofiary i wysiłki. Rosjanie spowodowali obszerną dyskusję polityczną przez ujawnienie faktu, że mają zakusy terytorjalne wobec Polaków i innych swych sąsiadów. Niewątpliwie Roosevelt i Churchill musieli zwrócić uwagę Stalinowi na niekorzyści dyplomatyczne wrażenia jakie to wszystko wywarło. Oczywiście Stalin nie chce wycofać żadnego ze swych żądań terytorjalnych wysuniętych publicznie lub

nieoficjalnie. Tak naprzykład w sprawie polskiej postawa jego była krańcowo nieugięta. Niewątpliwie uczuł on, że jakaś koncesja jest potrzebna i w ten sposób powstała myśl rozwiązania Kominternu, którego funkcje z powodzeniem mogą być pełnione przez inne organizacje jakiemi dysponuje rząd rosyjski.

WEICHSELSENDER po polsku, 25. 5. godz. 11. 00
Wezwanie do mieszkańców Gen. Gouv. o zgłaszanie wszelkich informacji mogących przyczynić się do identyfikowania zwłok znalezionych w lasku katyńskim.

ZEESEN po angielsku, 25. 5. godz. 20. 15.
Nadchodzą wiadomości z Litwy o zniszczeniu dokonanym przez bolszewików w szczególności kościołów i życia religijnego. Oto kilka przykładów: w Wilnie kościół protestancki został przekształcony na miejsce zabaw komsomołców. W Kownie kościół katolicki przekształcono na klub żołnierski. Biskup sufragan Kowna Briskes stwierdza, że seminarjum katolickie w Kownie zostało zarekwirowane na koszary, zaś los wielu kleryków jest nieznany.

Godz. 22. 30
Dzisiejszy komunistyczny premjer brytyjski Churchill w czerwcu 1941 podkreślił, że nikt w ciągu ubiegłych 25 lat nie zwalczał tak zacięcie groźby bolszewizmu jak on to czynił i że nie cofa żadnego ze swych słów. Czyż będzie zapomnianem, że w 1920 roku gdy armje bolszewickie były u bram Warszawy, Churchill powiedział że jest to wielkiem zadaniem Niemiec bronić cywilizacji przed nawałą azjatyckiego barbarzyństwa.

WATYKAN po polsku, 25. 5. godz. 20. 45
Pogadanka o Mikołaju Koperniku (podkreślono jego polskość).

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

JELOEY po norwesku, 25. 5. godz. 18. 30.
Obwieszczenie departamentu policji stwierdzające, że przejazd koleją dopuszczalny jest jedynie za pozwoleniem władz policyjnych lub okupacyjnych, zaś na niektórych odcinkach za specjalnym dodatkowym zezwoleniem.

LAHTI po fińsku, 25. 5. godz. 12. 10.
Omawiając kierunki ofensywy niemieckiej w ciągu obecnego lata rzeczoznawcy są niemal jednomyślni, że istnieją dwie możliwości. Jedną z nich byłaby ofensywa na froncie północnym dla zajęcia Leningradu i dotarcia do Wołogdy. Korzyści takich działań byłyby oczywiste. Zatoka fińska zostałaby otwarta, zaś trudności sojuszników przy przesyłaniu pomocy Rosjanom wzrosłyby. Ostrzeliwanie Leningradu przez Niemców i wiadomości pochodzące zarówno z Berlina jak i Moskwy o wzmożonych przygotowaniach na tym odcinku frontu zdają się wskazywać, że coś się tam dzieje. Drugą możliwość stanowiłaby ofensywa na odcinku południowym, gdzie godnym pożądania celem zdaje się być Rostów. Jak dotąd lato należało do Niemców, zaś zima do Rosjan. Może się to jednak zmienić. Ubiegłej zimy bolszewicy rozpoczęli poraz pierwszy wielką bitwę zmierzającą do zniszczenia przeciwnika, zaś obecnie według infor-

macji niemieckich czynią wielkie przygotowania dla dalszego prowadzenia ofensywy nawet w lecie. Podobno gromadzą swe wojska zwłaszcza na południo-zachód od Moskwy i w najbardziej południowym punkcie frontu wschodniego. Bierze się więc pod uwagę możliwość utrzymania inicjatywy przez bolszewików lub też, że obie strony rozpoczną ofensywę.

BERLIN DNB, po niemiecku, 26.5. godz. 00.25.
W Dzienniku Ustaw Rzeszy z 25 maja ogłoszono dekret Fuehrera uznający wszystkich cudzoziemców krwi niemieckiej (Deutschstämmige Ausländer) należących do niemieckich sił zbrojnych, S.S., policji niemieckiej lub organizacji Todta za Niemców, a to z dniem ogłoszenia dekretu. Cudzoziemcy krwi niemieckiej, którzy wstąpią do wymienionych formacji w przyszłości otrzymają narodowość niemiecką z dniem wstąpienia.

Uwaga- rozgłośnie państw Osi w dalszym ciągu obszernie komentują rozwiązanie Kominternu w ten sam sposób jak kilkakrotnie przytaczano w komunikatach.

NEW YORK, NBC, po angielsku, 25.5. godz. 01.15.
Retransmisja z Moskwy R. Magidowa. Przygotowania do ofensywy na wielką skalę są w pełnym toku. Mogę donieść, że dostawy ze Stanów kierowane w szybkim tempie przez zatokę perską idą natychmiast na różne fronty i pomogą Rosjanom oprzeć się trzeciej ofensywie letniej Hitlera. Lub też, kto wie, może będą użyte przez armję czerwoną dla własnej ofensywy letniej. Po powrocie do Moskwy zauważyłem wiele zmian. Najważniejszą jest niewątpliwie rosnąca przyjaźń dla sojuszników i powszechne tu uczucie, że między zachodniemi demokracjami a Związkiem Sowieckim doszło, albo też conajmniej dochodzi, do pełnego porozumienia. Wczoraj wyświetlano na Kremlu film osnuty na treści książki Mission to Moscow. Oglądałem film i nie wątpię, że przyczyni się poważnie do zrozumienia Rosji przez miljony Amerykanów.

ANKARA, po angielsku, 25.5, godz. 19.00.
Zdaniem dziennika Aksam Związek Sowiecki postanawiając rozwiązanie Kominternu zrezygnował z akcji międzynarodowej, mającej na celu nawrócenie reszty świata na wiarę komunistyczną. Fakt, że Rosja gotowa jest dla Roosevelta rozwalić kamień węgielny swej organizacji, wskazuje że uznano to za potrzebne dla jedności międzysojuszniczej, a przedewszystkiem dla celów pomocy międzysojuszniczej dla Moskwy.

III.

Ogólne.

MOSKWA, po rosyjsku, 25.5.
Godz. 02.35. Na kopalniach Stalinneft w Baku wykonano pięcio-miesięczny plan wydobycia nafty na 10 dni przed terminem.
W sowchozach wyzwolonych od hitlerowców zakończono siewy wiosenne. Armja czerwona wyzwoliła ponad 300 sowchozów, zajmujących obszar około 4 miljony hektarów.
Godz. 04.00. Dziennik rumuński Argus stwierdza, że poziom cen obecnie jest cztery razy wyższy niż rok temu.
Godz. 07.00. Izwiestia, artykuł wstępny "Trzeba jaknajsprawniej używać traktorów przy robotach rolnych."
Godz. 11.15. W wielu okręgach południowych zakończono już siewy wiosenne przyczem w wielu wypadkach obsiano tysiące hektarów ponad plan. Na całym obszarze Związku Sowieckiego obsiano do 15 maja niemal o dwa miljony hektarów więcej niż w tymsa-

mym czasie w roku ubiegłym.
Godz.17.00.W okręgu Tuły uruchomiono kopalnię węgla, zaś niebawem czynnych będzie szereg dalszych.
26.5.godz.02.00. Według doniesień pism amerykańskich pewne koła izolacjonistyczne w Stanach rozpowszechniają pogłoski jakoby na terytorium sowieckiem czynna była stacja metereologiczna udzielająca pomocy japońskim siłom zbrojnym w ich działaniach przeciw siłom zbrojnym Stanów. Tass upoważniony jest do stwierdzenia, że wymysł ten, któremu już poprzednio zaprzeczono, jest owocem próżnej wyobraźni autorów, całkowicie pozbawionym jakichkolwiek podstaw i rozpowszechniany jest w całkowicie oczywistych tendencyjnych celach.

MOSKWA po niemiecku, 25,5.godz.19.15.
W okolicy Woroneża wykryto zbiorowy grób kilkudziesięciu kobiet i dzieci rosyjskich zamordowanych przez nazi.
Godz.21.00. Jak donoszą z Zurichu krążą pogłoski jakoby minister pracy Seldte usunięty został z NSDAP.
Godz.22.15. Naród niemiecki bezczynnie toleruje okrucieństwa nazich przez co bierze na siebie współodpowiedzialność.

MOSKWA po angielsku, 25.5.godz.24.00
W rocznicę podpisania anglo-sowieckiego traktatu o sojuszu (doniosłość traktatu dla wygrania wojny i zapewnienia Europie trwałego i sprawiedliwego pokoju).

MOTALA po szwedzku, 25.5.godz.18.30.
Państwa osi chętnie posługują się samolotami transportowemi. Szczególny pożytek przyniosły one Niemcom na wschodzie. Nie znamy wszystkich szczegółów, wiemy jednak, że od 22 czerwca do 31 października 1942 samoloty niemieckie przetransportowały na froncie wschodnim 42.000 ton materjałów i pokryły 20 miljonów kilometrów. Oznacza to, że w ciągu 5 miesięcy organizacja transportowa Luftwaffe przerzuciła pięć razy większy ładunek niż całe cywilne i wojskowe lotnictwo Stanów w ciągu roku 1941. Według niepotwierdzonych wiadomości niemieckie samoloty transportowe ewakuowały kilkadziesiąt tysięcy chorych i rannych żołnierzy z pod Stalingradu, Pod koniec kampanji północno-afrykańskiej niemieckie samoloty transportowe nie mogły być w pełni wykorzystane. W miarę możności współdziałały one przy ewakuacji wojsk, lecz rola ich była stosunkowo nieznaczna. Nie mogły one bowiem być użyte z wysuniętych lotnisk, ponieważ lotnictwo niemieckie nie panowało w powietrzu. Panowanie w powietrzu przynajmniej miejscowe i czasowe konieczne jest dla transportu powietrznego.